

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «УТРИМАННЯ ТА ГІГІЄНА ТВАРИН»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітня програма «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»

Рік навчання 2, семестр 3,4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 8

Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка дисципліни на
moodle.nati.org.ua

Карпенко Богдан Миколайович, доктор філософії зі спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», старший викладач

karpenkobogdan95@gmail.com

<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=884>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – забезпечення студентів знаннями з основ сучасної зоогігієнічної науки і практики для проведення ними в господарстві комплексу санітарних заходів спрямованих на збереження здоров'я, підвищення продуктивності та зниження собівартості тваринницької продукції.

Завдання дисципліни – своєчасне виявлення шкідливих для здоров'я тварин факторів довкілля і розробка заходів профілактики, спрямованих на їх усунення; науково-практичне обґрунтування параметрів мікроклімату; розробка санітарно-гігієнічних правил, нормативів, раціональних способів утримання, годівлі, напування та експлуатації різних видів сільськогосподарських тварин з обов'язковим забезпеченням охорони навколишнього середовища.

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

СК 7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства.

СК 8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства.

СК 9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр. Модуль 1				
Тема 1. Вступ в дисципліну «Гігієна тварин»	2/2	Предмет та завдання «гігієна тварин». Методи досліджень і методика вивчення гігієни. Організм с.-г. Тварин і зовнішнє середовище. Короткий історичний нарис. Досягнення науки і практики	Підготовка конспекту лекції, доповідей, презентацій. Виконання практичного завдання. Виконання самостійної роботи в moodle	7
Тема 2. Гігієнічне значення хімічного складу повітря	2/2	Зоогігієнічні норми атмосферного повітря в тваринницьких приміщеннях. Джерела забруднення атмосферного повітря і заходи боротьби з ними. Гігієнічна оцінка шкідливих газів повітря тваринницьких приміщень		7
Тема 3. Гігієнічне значення повітря і оцінка фізичних властивостей	2/2	Погода, клімат і їх вплив на здоров'я і продуктивність тварин. Вплив мікроклімату на організм тварин. Гігієнічна характеристика температури, вологості і руху повітря		7
Тема 4. Теплообмін між організмом і довкіллям. адаптація і акліматизація тварин	2/4	Температура важливий фактор зовнішнього середовища. Гігієнічна оцінка теплопродукції та тепловіддачі організму тварин. Реакція організму на дію високих та низьких температур. Умови успіху акліматизації та адаптації тварин		7
Тема 5. Гігієнічні вимоги до питної води, водопостачання ферм і поїння тварин. Оцінка методів очистки і знезараження питних і стічних вод	2/4	Властивості води. Санітарно-гігієнічні вимоги до питної води. Системи водопостачання. Санітарно-гігієнічні вимоги до водопостачання. Оцінка методів очистки і знезараження води. Обладнання до водопостачання в господарстві		7
Тема 6. Гігієна ґрунту	2/2	Ґрунти, їх склад властивості та класифікація. Санітарно-топографічне обстеження ґрунту. Гігієна оцінка ґрунту за фізичними та		7

		хімічними показниками		
Тема 7. Гігієна кормів та годівлі с.-г. тварин	2/4	Значення повноцінної годівлі. Санітарія кормів. Профілактика захворювань тварин від неповноцінної годівлі		7
Тема 8. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормоцехів	2/4	Класифікація кормоприготувальних цехів. Типи кормоцехів для тваринницьких ферм. Гігієнічний контроль за станом кормоцехів. Гігієнічне значення дієтичного типу годівлі тварин		7
Тема 9. Гігієна літньо-пасовищного утримання тварин	2/2	Гігієнічне обґрунтування діяльності організмів тварин у літній період. Підготовка та огляд пасовищної території. Підготовка тварин до табірної утримання		7
Тема 10. Гігієна догляду за с.-г. тваринами	2/2	Сучасні способи та практичні заходи догляду за шкірою, кінцівками, рогами тварин. Профілактика травматизму і захворювань кінцівок тварин		7
Тест до модуля 1				30
Разом за змістовим модулем 1				100
Всього за навчальну роботу R нр = 0,7 R 1зм				70
Залік				30
2 семестр. Модуль 2				
Тема 11. Гігієна транспортування тварин	2/2	Загальні вимоги щодо підготовки тварин до транспортування. Гігієна транспортування тварин наземним транспортом. Гігієна транспортування тварин водним транспортом. Гігієна транспортування тварин повітряним транспортом	Підготовка конспекту лекції, доповідей, презентацій. Виконання практичного завдання. Виконання самостійної роботи в moodle.	6
Тема 12. Етологія, адаптація та акліматизація тварин. стреси та їх профілактика	2/2	Етологія сільськогосподарських тварин. Поняття про стрес і стрес-реакції організму. Адаптація та акліматизація тварин	Написання тестів	6
Тема 13. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких підприємств і приміщень	2/4	Вимоги до території, озеленення, благоустрою, системи забудови ферм. Санітарно-гігієнічні заходи і вимоги до тваринницьких приміщень. Гігієнічні вимоги до будівельних конструкцій		6

Тема 14. Гігієнічні вимоги до санітарно-технологічного обладнання приміщень	2/2	Санітарно-технічні пристрої тваринницьких приміщень. Системи обігрівання та каналізації		6
Тема 15. Санітарний захист ферм та комплексів	2/4	Принципи та аспекти санітарного захисту. Санітарні зони. Санітарні режими		6
Тема 16. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація об'єктів ветеринарного нагляду	2/4	Визначення дезінфекції, дезінсекції та дератизації, епідеміологічне та епізоотичне значення. Види, методи та засоби проведення дезінфекції, дезінсекції та дератизації. Методи контролю якості ветеринарно-санітарних заходів		6
Тема 17. Гігієнічні вимоги до утримання великої рогатої худоби	4/4	Системи, способи та методи утримання худоби. Гігієнічні вимоги до приміщень. Гігієна утримання лактуючих корів. Догляд за молочним обладнанням		6
Тема 18. Гігієна вирощування телят, ремонтного і відгодівельного молодняку великої рогатої худоби	2/4	Гігієна вирощування телят у профілакторний період. Вирощування ремонтного молодняку. Гігієна відгодівлі худоби та виробництва яловичини		7
Тема 19. Гігієнічні вимоги до утримання свиней	2/4	Гігієнічна оцінка систем утримання свиней. Гігієна утримання холостих і порослих свиноматок. Гігієна підсисних свиноматок та оцінка свинарників маточників. Гігієнічна оцінка утримання кнурів-плідників.		7
Тема 20. Гігієна вирощування порослят, ремонтного і відгодівельного молодняку	2/4	Гігієна підсисних порослят. Гігієна вирощування відлучених порослят. Гігієна ремонтних свинок і відгодівельного молодняку		7
Тема 21. Гігієна, утримання с.-г. птиці і вирощування молодняку	2/4	Вимоги і оцінка систем утримання птиці. Гігієна утримання курок-несучок, інкубація яєць. Вирощування племінних і м'ясних курчат		7
Тест до модуля 2				30
Разом за змістовим модулем 1				100
Всього за навчальну роботу		$R_{np} = (0,7 (R_{13m} + R_{23m}) : 2$		70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання іспитів, заліків	
	іспитів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПО КУРСУ:

1. Недосеков В.В., Блаха Т., Ситюк М.П., Мартинюк О.Г., Мельник В.В., Юстинюк В.Є. Основи біобезпеки та благополуччя тварин. Ніжин, 2021. 252 с.
2. Захаренко М. О. Системи утримання тварин / М. О. Захаренко, В. М. Полдяковський. – Київ: Центр учбової літератури, 2021. – 424 с.
3. Козій В. І. Добробут тварин (історичні, наукові та нормативні аспекти): навч. посібн. Біла Церква, 2019. 320 с.
4. Поліщук В. М. гігієна та особливості транспортування продукції тваринництва / В. М. Поліщук, Т. О. Білько. – Київ: Центр навчальної літератури, 2018. – 628 с.
5. Тлумачник понять і термінів з ветеринарної санітарії та гігієни [Навч. посібник] - / Д.А. Засекін, Н.І. Косянчук, М.Д. Кучерук, В.В. Соломон., – К: Видавництво ДП «Укртехінформ»– 2015. –269 с.

Гарант освітньої програми

Інна БРЮХАЧОВА